

Descrierea unei activități de învățare ca RED - Lectura predictivă

Lectura predictivă este o metodă activă pentru decodificarea textelor. Profesorul poate folosi această metodă pentru abordarea unor texte la prima vedere, care se pretează la mai multe interpretări. Am ales să aplic această metodă la clasa a V-a, la Unitatea II „De-a ce mă joc”, pe un text-suport din seria **Un pedagog de școală nouă, Examenul anual de I.L.Caragiale**.

Competențe specifice:

- 1.1. Identificarea temei, a unor informații esențiale și de detaliu, a intențiilor de comunicare explicite și/sau a comportamentelor care exprimă emoții din texte narative, monologate sau dialogate.
- 2.1. Identificarea informațiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale – imaginarea unei continuări a întâmplărilor narate;
- 2.2. Identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte diverse – identificarea cuvintelor-cheie din diferite texte – alcătuirea planului simplu de idei.

Conținuturi: Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ. Cuvinte-cheie, idee principală, planul simplu de idei. Strategii de comprehensiune: inferențe simple (relații cauză-efect, problemă-soluție etc.), predicții, împărtășirea impresiilor de lectură.

Descrierea activității:

Am împărțit clasa în 4 grupe a câte 5 elevi. Aceștia și-au desemnat câte un raportor. Am anunțat că astăzi, în cadrul orei de limba română, vom încerca o metodă nouă, prin care fiecare grupă poate deveni ea însăși un creator de texte literare. Le explic că vor primi fragmente dintr-un text și ei vor avea de formulat, în echipă, diferite răspunsuri la întrebările Ce s-a întâmplat? și Ce se va întâmpla? Împreună, vom alege variantele cele mai potrivite.

Am împărțit elevilor textul, tipărit pe o coală A4, împăturită de 4 ori, corespunzător numărului de fragmente în care este împărțit textul. Am explicat elevilor că vor despături coala doar când le spun, după ce are loc formularea de către ei a unei predicții.

Am prezentat titlul textului care urmează să fie lucrat. Le-am cerut elevilor să răspundă întrebării „Ce s-a întâmplat?”.

Utilizând metoda brainstormingului, elevii au discutat pe grupe și raportorii au propus câteva semnificații: Arată personajul principal în timpul unui examen. Este vorba despre un examen care se dă o dată pe an. Prezintă

modul cum se desfășoară un examen ce se dă o dată pe an. Prin discuție frontală, am stabilit ultima varianta ca fiind cea mai potrivită, Această se trece pe tablă, în tabelul cu două rubrici, la coloana Ce s-a întâmplat?

Am cerut elevilor să formuleze predicția „Ce se va întâmpla?”. Elevii discută între ei diferite variante și stabilesc predicții. Cer fiecărui raportor să enunțe predicțiile. Acestea au fost: Va avea loc un examen anual. Arată

cum se va desfășura un examen. Se examinează elevii. Urmează examinarea elevilor. Se alege varianta Se examinează elevii. Această predicție se consemnează în tabelul de la tablă, în a doua coloană, sub titlul „Ce se va întâmpla?”.

Am cerut elevilor să desfacă foaia cu textul și să citească primul fragment: „Două mahalagioaice asistă la examenul copiilor lor. Profesorul, pedagogul nostru absolut, ascultă pe copiii mahalagioaicelor. E foarte aspru și fără chef. Mamele stau înțepate pe scaune, unde s-au așezat fără să fie poftite.

Profesorul (către elevul Popescu, care n-a răspuns la trei întrebări): No, prostule, dacă nu știi pe acestea, care-s ghe tot simple și jenărale, apoi spune-ne rațiunea pântru care românii au kins să urmeză o polikikă jermână pe timpul lui Mihaele Bravul?

Popescu: ...?

Profesorul: No, spune odată!

Popescu: ...?”.

Celelalte fragmente de pe foaia cu text rămân împăturite. Le-am solicitat elevilor să formuleze predicția „Ce sa întâmplat?”. Elevii au discutat în grupuri și au ajuns la concluziile: Profesorul îl examinează pe elevul Popescu, iar acesta nu știe; Întrebările profesorului sunt prea grele; Profesorul nu îl place pe elev și îl încurcă. Am stabilit, tot prin conversație frontală, că ideea considerată a fi cea mai potrivită de către toate grupele este Profesorul îl examinează pe elevul Popescu, iar acesta nu știe. Predicția a fost trecută în tabel, la coloana corespunzătoare.

Le-am cerut elevilor să facă a doua predicție – „Ce se va întâmpla?”. Tot prin discuții în interiorul grupului, elevii găsesc variantele: Elevul nu înțelege întrebarea, profesorul se enervează; Popescu nu răspunde și este certat de profesor; Elevul nu va răspunde și va primi nota 4. Prin activitate frontală, s-a hotărât că ideea considerată cea mai potrivită, în urma consultării grupelor, este Elevul nu va răspunde și va primi nota 4. Predicția a fost trecută în tabel, la rubrica „Ce se va întâmpla?”.

În continuarea activității, am solicitat elevilor să citească al doilea fragment:

„Profesorul (energic): Meri la loc, boule! (Către mama. lui Popescu care este foarte mâhnită): Că-z prost l-ai făcut, cucoană! Apoi ăstuia doară numai paie să-i dai să mănce. (Mama lui Popescu plânge), Că-z geaba te mai bocești acuma, nu-l mai dreji. Are să mai steie încă șapke ani repekinke... Ionescule! (Mama lui Ionescu tușește foarte mișcată.) Cumu-i pământul, mă? Ionescu: Mare dom'le!”.

Am lansat întrebarea „Ce s-a întâmplat?”. Elevii au discutat între ei și au formulat următoarele răspunsuri: Popescu este declarat repetent, urmează examinarea lui Ionescu; Continuă examinarea cu elevul Ionescu; Este ascultat elevul Ionescu. Predicția considerată cea mai potrivită, în urma consultării grupelor, a fost că Popescu este declarat repetent, urmează examinarea lui Ionescu. Aceasta a fost varianta trecută în tabel, la rubrica „Ce s-a întâmplat?”. După această etapă, le-am cerut elevilor să formuleze predicția pereche „Ce se va întâmpla?”. Tot prin discuții în interiorul grupului, elevii găsesc variantele: Elevul Ionescu va fi și el respins; Ionescu este examinat în continuare;

Predicția aleasă a fost Ionescu este examinat în continuare; ea a fost trecută în tabel, în coloana a doua. Am rugat elevii să citească următorul fragment:

„Profesorul: Pe dracu' mare! L-a măsurat mâni-ta să vadă mare-i? (.....) Ionescu merge la loc., Ioneasca (ridicându-se): Sărut mâna!

Profesorul (demn): No bine! poți mere. (Ia scaunul Ioneaschii și-l pune lângă doamna nou-sosită, și așază cățelul pe el; mopsul, mulțumit, îl linge pe nas. Mahalagioaicele ies foarte umilite). No, acuma tânărul Ftiriadi! Spune-ne, s-audă și ilustra matroană, onorata ta mamă”.

Am solicitat elevilor să formuleze o predicție pentru ce s-a întâmplat. Elevii au discutat între ei și au formulat răspunsurile: Ionescu este trecut, urmează examinarea unui tânăr bogat; Profesorul îl trece pe Ionescu și îl ascultă pe tânărul Ftiriadi; Continuă examinarea cu tânărul Ftiriadi; Predicția considerată cea mai potrivită, în urma consultării grupelor, a fost: Profesorul îl trece pe Ionescu și îl ascultă pe tânărul Ftiriadi. După această etapă, le-am cerut elevilor să formuleze predicția „Ce se va întâmpla?”. Tot prin discuții în interiorul grupului, elevii găsesc variantele: Elevul Ftiriadi nu va fi respins; Are loc o examinare „blândă” a elevului Ftiriadi; Mama va interveni în favoarea tânărului Ftiriadi. Deși foarte aproape de realitate a fost și ultima dintre ele, predicția aleasă a fost: Are loc o examinare „blândă” a elevului Ftiriadi; ea a fost trecută în tabel, în coloana a doua.

Am dat clasei să desfacă ultima parte a textului: „Nu-i așa că pământul se-nvârke în jurul soarelui trei ani căke 365 ghe zile și mai apoi în al patrulea în 366 ghe zile?

Micul Ftiriadi: Da, dom'le. (...)

Profesorul: Bine! Bravo!! Emininke!!!

Doamna Ftiriadi: Mersi, domnule profesor... Sunt foarte mulțumită... o să-i spui și lui Ftiriadi câtă osteneală-ți dai cu copiii.(...)”

După ce s-au amuzat despre modul în care are loc ultima examinare, elevii au răspuns solicitării să formuleze o predicție pentru ce s-a întâmplat; au discutat între ei și au formulat răspunsurile: Elevul Ftiriadi este trecut în urma unui fals examen, iar mama este mulțumită; Profesorul îl examinează, astfel încât acesta răspunde doar cu „da”; Profesorul îi adresează tânărului Ftiriadi întrebări care conțin deja răspunsul. Predicția considerată a fi cea mai potrivită, în urma consultării grupelor și a discuțiilor cu clasa, a fost Elevul Ftiriadi este trecut în urma unui fals examen, iar mama este mulțumită; Această rezolvare a fost trecută în tabel, la rubrica „Ce s-a întâmplat?”.

În final, tabelul de pe tablă a avut următoarea formă:

„Ce s-a întâmplat?” „Ce se va întâmpla?”

1. Prezintă modul cum se desfășoară un examen ce se dă o dată pe an.
2. Profesorul îl examinează pe elevul Popescu, iar acesta nu știe.
3. Popescu este declarat repetent, urmează examinarea lui Ionescu.
4. Profesorul îl trece pe Ionescu și îl ascultă pe tânărul Ftiriadi.
5. Elevul Ftiriadi este trecut în urma unui fals examen, iar mama este mulțumită.

Se examinează elevii.

Elevul nu va răspunde și va primi nota 4. Ionescu este examinat în continuare. Are loc o examinare „blândă” a elevului Ftiriadi.

În secvența finală, un elev a recitat coloana „Ce s-a întâmplat?”, care, am concluzionat împreună cu elevii, reprezintă planul de idei al textului citit. Această metodă o consider ca fiind una dintre cele mai valoroase în demersul de a dezvolta creativitatea. Elevii au dovedit că posedă, în măsuri diferite, o doză de creativitate productivă, dovedită prin rezolvarea într-o manieră originală a unei problematice abordate. Din dialogul purtat cu elevii, am constatat că le-a plăcut în mod deosebit această metodă și li s-a părut remarcabil că, prin predicții, au putut realiza planul de idei, într-un mod diferit față de metoda clasică- cititul pe fragmente și extragerea ideilor principale.

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, Clasele a V-a – a VIII-a București, 2017

Ilie, Emanuela, Didactica limbii și literaturii române. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Polirom, 2020

Prof. Silvia Petrovici
Școala Gimnazială Dorobanțu, județul Tulcea